ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการสอนต่อความสามารถของพยาบาลในการจัดการ

กับความปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัด

ผู้เขียน นางสาวลดา ใชยแก้ว

สาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่ ม0

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้และการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการกับความปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัดของพยาบาลในโรงพยาบาลพัทลุง ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน 2546 ทำการศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างหอผู้ป่วยศัลยกรรม 4 หอผู้ป่วยจาก 9 หอผู้ป่วย แล้วแบ่งกลุ่มโดยการสุ่มแบบง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 2 หอผู้ป่วย และ กลุ่มควบคุม 2 หอผู้ป่วย โดยพยาบาลในกลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบบรรยายร่วมกับอภิปราย และมีการนิเทศติดตามหลังการสอนจำนวน 25 คน พยาบาลในกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดย การบรรยายเพียงอย่างเดียวจำนวน 24 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วน แบบทดสอบความรู้เรื่องความปวดและการจัดการกับความปวดหลังผ่าตัด ตรวจสอบบันทึกทางการพยาบาลเกี่ยวกับการประเมินความปวด และการจัดการกับความปวด แก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัด แบบวัดความรู้และแบบตรวจสอบบันทึกทางการพยาบาลตรวจสอบความ ตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน หาความเที่ยงของแบบวัดความรู้โดยวิธีคูเดอร์ ริชาดสัน (Kuder-Richardson) เท่ากับ .73 และหาค่าความเที่ยงของการตรวจสอบบันทึกทาง การพยาบาลระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัยได้ค่าเท่ากับ .94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติที่ และสถิติวิเคราะห์ความ แปรปรวนร่วม (ANCOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. พยาบาลกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการบรรยายร่วมกับอภิปรายและนิเทศติดตามหลัง การสอน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เรื่องความปวดและการจัดการกับความปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัด หลังได้รับโปรแกรมการสอน 2 สัปดาห์ มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการบรรยายอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. พยาบาลกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการบรรยายร่วมกับอภิปรายและนิเทศติดตามหลัง การสอน มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการกับความปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัด หลัง ได้รับโปรแกรมการสอน 2 สัปดาห์ มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05

- 3. พยาบาลในกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการบรรยายร่วมกับอภิปรายและนิเทศติดตาม หลังการสอน มีกำเฉลี่ยกะแนนความรู้เรื่องความปวดและการจัดการกับความปวดแก่ผู้ป่วยหลัง ผ่าตัดในระยะหลังได้รับโปรแกรมการสอน 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ
- 4. พยาบาลในกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการบรรยายร่วมกับอภิปรายและนิเทศติดตาม หลังการสอน มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการกับความปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัด หลังได้รับโปรแกรมการสอน 2 สัปดาห์และ 4 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า โปรแกรมการสอนโดยการบรรยายร่วมกับอภิปรายและ นิเทศติดตามหลังการสอน สามารถทำให้พยาบาลมีความรู้และการปฏิบัติในการจัดการกับความ ปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงควรมีการสนับสนุนให้มีการอบรมโดยใช้ โปรแกรมการสอนให้ความรู้เรื่องความปวดและการจัดการกับความปวดแก่ผู้ป่วยหลังผ่าตัดแก่ พยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อให้การจัดการกับ ความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดมีประสิทธิภาพและผู้รับบริการมีความพึงพอใจสูงสุด

Thesis Title Effects of Education Program on Nurses' Capabilities in Pain

Management of Postoperative Patients

Author MissLada Chaikaeo

Major Program Adult Nursing

Academic Year 2003

Abstract

This experimental research aimed to compare the knowledge and practice of nurses who received education program regarding pain and pain management in postoperative patients with that of a control group. It was conducted at Patthalung Hospital from June to September, 2003. Four out of nine surgical wards were randomly selected to be studied. Those four wards were randomly assigned to be experimental group (2 wards) and control group (2 wards). Twenty five nurses in the experimental group attended lecture session with discussion, followed by additional individual supervision. Twenty four nurses in the control group attended only tecture session. Data were collected using questionaires, covering of demographic information and knowledge regarding pain and pain management in postoperative patients, and nursing document audit checklist about pain assessment and management for postoperative patients. The instruments were content validated by 5 experts. Reliability testing was carried out giving a Kuder-Richardson value of .73 for the knowledge questionaire and an inter-rater reliability of .94 for audit checklist. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test and ANCOVA. The results revealed that:

- 1. Subjects in the experimental group had a mean knowledge score at two weeks after receiving the education program significantly higher than subjects in the control group (p < .05).
- 2. Subjects in the experimental group had a mean practice score at two weeks after receiving the education program significantly higher than subjects in the control group (p < .05).
- 3. In the experimental group, the mean knowledge score at two weeks and four weeks after receiving the education program were not significantly different (p > .05).

4. In the experimental group, the mean practice score at two weeks and four weeks after receiving the education program were not significantly different (p > .05).

The results of this study show that an education program provided by lecture session with discussion, followed by additional individual supervision is effective in improving nurses' knowledge and practices of pain management in postoperative patients. It also suggests that the continuing education program in pain management of postoperative patients should be offered for surgical nurses.